

„JAK WSPIERAĆ ROZWÓJ DZIECKA W DOMU.

Rozwój dziecka w wieku przedszkolnym to powiązane i przeplatające się ze sobą sfery rozwoju fizycznego, psychicznego, społecznego i emocjonalnego. W rozwoju fizycznym zachodzą istotne zmiany ilościowe i jakościowe – wzrastają i dojrzewają poszczególne układy i narządy. Jest to czas poprzedzający naukę w szkole, mamy więc do czynienia również ze zmianami w psychice dziecka. W tym wieku znacznie wzrasta poziom aktywności ruchowej, a to z kolei wiąże się z szybkim rozwojem kośćca, powstają punkty kostnienia między innymi w obrębie kości ramiennej, przedramienia, nadgarstka, palców, kości udowej, podudzia i stopy. O poprawnie przebiegającym procesie kostnienia świadczy też wymiana zębów mlecznych na stałe. To są pewne prawidłowości tego okresu, które powinny istnieć w świadomości zarówno rodziców, jak i wychowawców dzieci w wieku przedszkolnym. To wszystko ma istotne znaczenie dla wszechstronnego rozwoju dziecka. Jeżeli więc dziecko będzie poddawane systematycznym ćwiczeniom odpowiadającym jego rozwojowi i naturalnym zainteresowaniom, może osiągnąć wysoki poziom sprawności ruchowej. A prawidłowy rozwój fizyczny rzutuje na pozostałe obszary rozwoju dziecka.

CO POWINNO NAS ZANIEPOKOIĆ W FUNKCJONOWANIU DZIECKA?:

- niezgrabność ruchowa - gdy dziecko potyka się, przewraca, spada z krzesła itp.;
- trudności z utrzymywaniem prawidłowej pozycji siedzącej;
- problem z utrzymywaniem równowagi;
- trudności z wykonywaniem codziennych czynności samoobsługowych - np.: samodzielne jedzenie, ubieranie się i rozbieranie, zapinanie i odpinanie guzików, warto tutaj zwrócić uwagę na to, czy trudności te wynikają z samego dziecka, czy też z chęci wyręczania dziecka przez osoby dorosłe;
- szybka męczliwość;
- wiotkość np.: dziecko często kładzie się na stoliku, podpira głowę itp.

Niemale znaczenie mają tutaj również umiejętności związane z bezpośrednim przygotowaniem do nauki czytania i pisania, między innymi:

- nieprawidłowe trzymanie narzędzia pisarskiego (ołówek, kredka itp.)
- zbyt słaby lub zbyt mocny nacisk na papier podczas rysowania;
- nieustalona lub skrzyżowana lateralizacja (lateralizacja - stronność ciała, która przejawia się jako preferencja do używania ręki, nogi i oka znajdujących się po jednej, niekoniecznie tej samej stronie ciała);
- kłopoty z wodzeniem wzrokiem za przesuwającym się przedmiotem;
- problemy z rozpoznawaniem kształtów, odnajdywaniem szczegółów na obrazku,
- wyodrębnianiem figury z tła; tzw. pismo lustrzane
- odwracanie kształtów litero podobnych, liter, cyfr itp.;
- opóźniony rozwój mowy, czy też zaburzenia artykulacyjne;
- kłopoty z różnicowaniem dźwięków z otoczenia;
- mylenie podobnych słów;
- trudności ze zrozumieniem złożonych poleceń;
- problemy z jedzeniem – bardzo wąski „repertuar żywieniowy”, odruchy wymiotne, niechęć do próbowania nowych potraw itp.;

Z rozwojem fizycznym związany jest ściśle rozwój psychiczny dziecka. Dziecko w czasie zabawy i swojej aktywności ruchowej poznaje coraz więcej nowych przedmiotów i zjawisk, uczy się odróżniać ich cechy i znaczenia. Wszystko, czego dziecko doświadcza od najmłodszych lat, ma ogromny wpływ na jego rozwój. Dziecko staje się świadomym członkiem społeczeństwa, uczy się zasad i norm w nim obowiązujących i określa swoją pozycję wśród otaczających go ludzi. Właśnie w tym czasie kształtują się podstawowe nawyki i sposoby zachowania się, podstawowe potrzeby. To okres nabywania doświadczeń społecznych. Ma więc kluczowe znaczenie w rozwoju charakteru i osobowości małego człowieka. Nabyte umiejętności i wiedza mają znaczny wpływ na funkcjonowanie dziecka w późniejszych okresach - na jego wyniki w nauce, relacje z otoczeniem, jak i postrzeganie własnej osoby. Dziecko przejmuje także zasady moralne z najbliższego otoczenia rodzinnego, a środowisko społeczne może już tylko rozwijać i umacniać to, co zostało przygotowane przez rodzinę. Jeśli więc rodzice i wychowawcy zapewnią w tym okresie życia warunki sprzyjające wytworzeniu się u dziecka poczucia bezpieczeństwa, jeśli nie będą go uzależniać nadmiernie od siebie to na pewno przyczynią się do rozwoju wspaniałej osobowości dziecka i zapewnią mu dobry start szkolny. Nie bójmy się więc korzystać z umiejętności wielu specjalistów, którzy chcą służyć pomocą we wspieraniu prawidłowego, wszechstronnego rozwoju dziecka. Im wcześniej zareagujemy, tym większą szansę stworzymy dziecku. Znajomość prawidłowości rozwojowych wieku przedszkolnego i odpowiednia diagnoza umiejętności i osiągnięć dziecka ma ogromne znaczenie.

Rodzice odgrywają wyjątkową rolę w rozwoju dziecka:

- ustanawiają relację opartą na czułości i przywiązaniu, których nie można zastąpić niczym innym,
- wspierają ciągły proces uczenia się dziecka w każdej codziennej sytuacji, w którą się ono zaangażuje,
- jeśli nawet z powodu obowiązków zawodowych lub z innych przyczyn przebywają z dzieckiem w ograniczonym czasie, to i tak mają więcej okazji do wchodzenia z nim w interakcję czy wspierania jego rozwoju niż jakakolwiek inna osoba dorosła, w tym nauczyciele i specjaliści.

W rozwijaniu umiejętności i zdolności dzieci niezwykle istotną rolę odgrywa zabawa. Dzieci uczą się poprzez działanie i eksperymentowanie, dlatego warto stworzyć im odpowiednie warunki do kreatywnej nauki również w domowym zaciszu.

Zabawa to naturalny sposób uczenia się dla dzieci. Poprzez zabawę poznają one świat, rozwijają swoje umiejętności i uczą się rozwiązywać problemy. Ważne jest, aby zapewnić dzieciom dużo czasu na swobodną zabawę, zarówno w domu, jak i na zewnątrz.

Pomysły na zabawy wspierające naukę i rozwój poznawczy:

- Zabawy konstrukcyjne: klocki, puzzle, gry planszowe. To doskonały sposób na rozwijanie umiejętności manualnych i przestrzennych.
- Zabawy ruchowe: tańczenie, bieganie, gry zespołowe. Wspomagają rozwój motoryki dziecka oraz wpływają pozytywnie na jego kondycję fizyczną.
- Zabawy kreatywne: rysowanie, malowanie, lepienie z plasteliny, zabawy sensoryczne i gry edukacyjne, zabawy z piaskiem, wodą, masą plastyczną. Doskonałe narzędzie do podtrzymywania zainteresowania dziecka nauką oraz rozwijania umiejętności logicznego myślenia, rozwijania motoryki małej, sprytu i dokładności.
- Czytanie książek: czytanie dzieciom na głos, wspólne czytanie. To doskonały sposób na rozwijanie wyobraźni i kreatywności.
- Pamiętaj, że kluczem do skutecznego wspierania rozwoju dziecka jest dostosowanie zabaw do jego wieku oraz zainteresowań. Bądź kreatywny i cierpliwy – połączenie edukacji z zabawą przyniesie najlepsze efekty!

Stwórz Stymulujące Środowisko:

- Zapewnij dziecku dostęp do książek, zabawek i gier edukacyjnych.
- Stwórz kącik do zabawy i nauki.
- Zadbaj o to, aby w domu było dużo naturalnego światła.
- Włączaj dziecku muzykę klasyczną lub dźwięki natury.
- Rozmawiaj z dzieckiem i zadawaj mu pytania.
- Wspieraj ciekawość dziecka.
- Zachęcaj dziecko do zadawania pytań.
- Odpowiadaj na pytania dziecka w wyczerpujący sposób, nawet jeśli wydają Ci się banalne.
- Wspólnie z dzieckiem odkrywajcie świat.
- Zabieraj dziecko do muzeów, bibliotek i innych miejsc edukacyjnych.
- Czytaj dziecku książki o różnych tematach.

Budowanie umiejętności społecznych u dzieci:

- Spędzaj czas rozmawiając z dzieckiem i słuchaj uważnie jego myśli i uczuć.
- Pokazuj empatię i pomagaj dziecku zrozumieć emocje innych osób.
- Organizuj zabawy z innymi dziećmi, aby dziecko mogło rozwijać umiejętności współpracy i kompromisu.
- Wspieraj dziecko w podejmowaniu małych odpowiedzialności, np. za porządek w pokoju.
- Ucz dziecko samodzielności, np. poprzez wykonywanie prostych zadań domowych.
- Ucz dziecko akceptacji inności i szacunku dla różnych poglądów i kultur.
- Ćwicz zachowania społeczne, takie jak podziękowania czy przepraszanie.
- Pomagaj dziecku nazwać i zrozumieć swoje emocje oraz radzić sobie z nimi w zdrowy sposób.
- Ucz dziecko rozpoznawania emocji innych osób i reagowania na nie w odpowiedni sposób.

Ucz przez przykład:

- Czytaj książki i gazety.
- Ucz się nowych rzeczy.
- Rozwiązuj krzyżówki i łamigłówki.
- Rozmawiaj z dzieckiem o swoich zainteresowaniach.
- Zabierz dziecko do swojej pracy lub na studia.
- Bądź cierpliwy i wyrozumiały:
- Chwal dziecko za jego starania, nawet jeśli nie odnosi sukcesów.
- Nie karć dziecka za błędy.
- Dawaj dziecku dużo miłości i wsparcia.
- Każde dziecko rozwija się w swoim tempie.

Pamiętaj, że jesteś
najważniejszym
nauczycielem swojego
dziecka.

Twoja miłość, wsparcie
i zaangażowanie
mają ogromny wpływ
na jego rozwój poznawczy
i naukę.